

REDACTIUNEA
 Administrația și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrisorile nefrancate nu se
 primesc.
 Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
 se primesc la Administrația în
 Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Augenfeld & Emeric Los-
 ner, Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelik.
 În Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII. Erzsébet-körut)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicări mai dese după tarifă
 și învoială. — RECLAME pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA” ieșe în de-care zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 ciele poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrația, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etagiu
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 126.

Brașov, Luni-Marți 10 (23) Iunie.

1903.

O neghiobie de neiertat.

(a) Nu este țără în Europa, în care, pe lângă numeroasele cestiuni politice, economice, literare, etc. inerente mașinării statului și societății, se nu aibă pe d'asupra, ca „pupăză pe colac”, și o cestiune jidovăscă.

Adecă vorba vine: „ca pupăză pe colac”, pentru-că cestiunea această este cestiune separată de celelalte cestiuni și éráși am puté dice, că nu este cestiune separată.

Separată este întru cât ea este pusă în mișcare de nisce resorturi cu desăvârșire izolate de resorturile celorlalte cestiuni publice și este dirigiată fie din sinagogă, fie din secțiile alianței israelite.

Nu este separată, întru cât acțiunile dirijate de matadorii evrei se refer la toate terenele activității publice, în corpul cel mare al diferitelor națiuni, asupra cărora ei operează injectând în organismul viu al acestora virus-ul disolvant, prin care ei urmăresc visul lor bimilenar de stăpânire asupra națiunilor de rasă ariană.

În Franța de o lungă serie de ani toate mișcările politice, literare artistice, sociale, științifice, religioase sunt dominate de elementul semit și afiliații acestuia, și decă această nobilă țără de un timp încóce se sbuciumă în spasmi epileptice — nu noi o spunem această, ci o spun bărbății cugetători franceși — cauza este, că nu s'au îngrijit din timp a paraliza intrarea substanțelor corosive în măduva națiunii.

În Germania, țera classică a cugetătorilor, o spune unul din cei mai distinși istorici literari ai prezentului, Adolf Bartels într'o publicațiune a sa de curénd apărută, însă-și cugetarea a ajuns în pericol de a fi monopolisată de Evrei. Teatrul a ajuns în mâinile Evreilor, două treimi, decă nu trei pătrimi din organele de publicitate germane com-

bat pentru interesele Evreilor, dice Bartels în publicațiunea sa.

În Austria preponderanța Evreilor pe terenul politic, economic și spiritual este atât de asupritore, încât necesarmente a produs o reacțiune intensivă. Este însă o mare întrebare, decă mișcarea această de reacțiune va isbuti să emancipeze păturile creștine din robia aceloră, cari, deși ei înșiși nu de mult emancipați, au știut să chivernisescă cu atâta dibăcie încât au ajuns ei de-
 asupra.

În România cestiunea cea mai palpitantă și care nu se póte lna de la ordinea țilei este tot cestiunea evrească. Numărul lor în această țără a crescut atât de mult, încât acumă ei cred, că a sosit timpul să-și acapereze drepturile politice.

În zadar am căuta decă să disimulăm importanța acestei cestiuni. Ea se impune cu forță elementară.

A rămas să vorbim de rolul, ce-l jócă Evreii în viața politică a a Ungariei.

Situațiunea este și aici din cele mai triste.

Stăpâni pe finanțe, stăpâni pe proprietatea imobilă, stăpâni în pressă, cine dá tonul astăzi chiar și în politică în Ungaria, decă nu Evreii? Cine a înăsprit atât de mult antagonismul chiar în chestia naționalităților, decă nu tot ei? Cine monopolisază patriotismul, decă nu Evreii? Cine iscodesce cele mai imposibile acuzări contra popórelor, cari susțin această țără cu sudor și sânge, decă nu tot pressa lor?

Sunt lucruri acestea, pe cari totă lumea le cunoșce și ar fi o slăbiciune de neiertat a nu le înfiera.

Cu toate acestea n'am fi crezut ca un funcționar public, care este pus în fruntea administrației unui comitat și 'și uite până într'atâta de sine încât făcând elogii Evreilor, să ofenseze pe celelalte naționalități, cari forméză majoritatea co-

virșitoare a comitatului, pe care îl administreză.

La alt loc al diarului nostru publicăm, după „Egyenlőség” răspunsul, ce l'a dat noul vicespan al comitatului Torontal unei deputațiuni de Evrei, care s'a prezentat la densus spre a-l felicita.

„Evreii sunt o oază în acest ținut locuit de naționalități”, a șis d-l Jankó, vicespanul Torontalului.

Un sentiment de revoltă și indignare trebuie să cuprindă pe fiecare patriot adevărat aușind aceste cuvinte insultătoare.

Oaza scim, că este un spațiu care în mijlocul deșerturilor Africei și Asiei oferă vegetațiune. Oaza este o insulă plină de verdéță în mijlocul unei pustietăți aride.

Aplicată aseménarea d-lui vicespan la raporturile din Torontal, ea ar însemna, că Sêrbii în număr de 191,857, Nemții în număr de 184,016, Românii în număr 88,044, nu sunt de cât o pustietate stêrpă, ér în mijlocul lor .. cei 6750 de Evrei sunt grădina de flori și verdéță, centru de patriotism și bunătate, asupra căruia, oprindu-se cu plăcere ochii d-lui vicespan, se desfătă în deliciu.

Decă cuvintele acestea au fost în adevăr rostite, atunci nu scim de ce să ne mirăm mai mult: de ignoranța acelu șef administrativ, care nici atâta nu șcie, că patria această este deopotrivă susținută de toți fiii ei, orî de îndrăsnéla lui, cu care măgulind curentul bolnăvicios al șovinismului, a crezut de cuviință a insulta majoritatea covirșitoare a cetățenilor din comitatul, pe care îl administreză.

Și într'un cas și în altul a comis o neghiobie de neiertat, și decă situația politică a țării ar fi normală, d-l vicespan ar trebui să-și ispășescă nesocotința.

Croații și „imperialismul maghiar”. Dieta croată a continuat Sâmbătă discușiunea asupra moțiunii lui Derencin, ca să se dea vot de neîncredere guvernului. Moțiunea fú respinsă. E de însemnat, că înainte de votare opoșiția a părăsit dieta și a declarat, că nu va mai intra în ea și nu va mai lua parte la nici o dezbateré. Acesta a declarat'o Dr. Bresztyensky, motivând-o cu publicarea statariului, cu persecuțiunile politice și cu aceea, că opoșiția nu vré să se facă vinovată și pârtașe la degradarea parlamentarismului.

În decursul ședinței de Sâmbătă Dr. Starcevică a ținut un remarcabil discurs, în care a spus între altele, că ađi nu mai există între Croația și Ungaria raporturile frățesci de altă-dată. Causa turburărilor și manifestațiunilor este idea absurdă a imperialismului maghiar, care împiedecă deplina dezvoltare firéscă. Imperiulismul acesta însă, șise Starcevică, se va înfrânge de puterea sănétosă a poporului croat.

Vrbanică a șis, că cauza la toate nepăstuirile ce au venit asupra Croaților, sunt maghiaronii.

Crisa ministerială.

Neisbutind misiunea, ce i-s'a dat contelui Ștefan Tisza, Majestatea Sa a învitat la sine pe Banul Croației Khuen-Hedervary.

Banul croat a sosit Sâmbătă dimineața în Viena, unde îl aștepta ministrul de honveđi br. Fejervary. La órele 11 Hedervary s'a dus la palat, unde Maj. Sa l'a primit într'o audiență, ce a durat o oră întregă.

După audiență Banul a declarat:

— Nu mi-s'a dat încă însărcinarea de a constitui un cabinet. Atêrnă de la împrejurările, cari se vor desfășura de aici înainte, ca să mi-se dea orî nu această însărcinare.

Banul a conferit apoi cu ministrul de externe, cu ministrul president austriac, apoi éráși cu br. Fejervary, și cu ministrul comun de răsboiú br. Pittreich. În urma această Koerber a conferit cu Pittreich, Koerber fú apoi primit în audiență

FOULETONUL „GAZ. TRANS.”

Catastrofa vaporului Liban.

(Aménunțe interesante)

Un redactor al diarului „Figaro” din Paris a mers la fața locului la Marsilia să culégă date autentice asupra catastrofei, care a costat viața a peste o sută de persoane.

În numărul de la 18 Iunie numitul diar publică rezultatul cercetărilor făcute la fața locului de către redactorul său. Aménunțele sunt înduioșătoare.

Redactorul a avut o convorbire și cu căpitanul vaporului cufundat, d-l Lacotte, pe care l'a găsit ședénd pe un chaise-longue, acoperit de țóle, fiind prada unor friguri teribile. Nenorocitul scăpase tocmai în acel moment de o crisă de nervi.

— O Dómné! Ce nenorocire pe capul meu, șise Lacotte. Sunt în etate de 55 ani și de 30 de ani cutrier mările, fără

să fi avut în viața mea cea mai mică avarie. Anul trecut era să mă retrag la pensie. Imi făcusem o casuță în Bastia, nu departe de mare, unde speram să-mi trăiesc zilele de bătrânețe. Directorul Fraissinet m'a rugat să mai stau un an, când se va retrage și el de la antreprisa liniei corsicane. Am remas. Acum o să trăiesc restul vieții chinuit de torturile cele mai îngrozitoare.

Vaporul Balkan, proprietatea aceleiași societăți Fraissinet, a fost cel dintâiu, care a dus în portul Marsilia pe câți-va naufragiați salvați și 30 de cadavre. Între cei salvați era o damă, care a scăpat ținându-se de un cadavru, ce plutia pe suprafața mării. Ce duios și în același timp ironic detail! Un cadavru, care nu se putuse salva pe sine, se servescă de salvator altuia!

Causa principală a ciocnirii vaporului „Liban” cu vaporul „Insulaire” a fost, că cel dintâiu a plecat din Marsilia cu întârziere de 20 minute, ér „Insulaire” a plecat din Toulon cu 10 minute înainte

de timpul regular. Cele două vapóre nu s'au întâlnit ca de obicei în largul mării, ci într'o strimțóre lângă insula Maire, unde nu se putură zări reciproc, decât în ultimul moment, când ciocnirea nu se mai puté evita.

Interesant este, cum a scăpat Luiggi, președintele în retragere de la Curtea din Bastia, om de 62 de ani, fără să șcie înota. El a fost cufundat în valuri, de unde a fost aruncat la suprafață, fără să-și pèrdă consciința. Aici s'a prins de un geaman-tan, ce plutia pe mare, și s'a ținut mult timp la suprafață. În situația asta l'a ajuns o barcă de salvare, care era însă plină de naufragiați.

— Imposibil să te luăm și pe d-ta, căci atunci se cufundă barca.

— Dór nu mă veți lăsa să pier aici.
 — Mai bine să pieră unul, decât să perim cu toții, răspuseră cei din barcă.

Unul din cei din barcă îi șise atunci: ține-te de barcă și noi te vom remorca. Têrmul nu mai e departe. Luiggi stetea pe gânduri. „Cu geaman-tanul nu mă pot

apropia de têrm, dér cel puțin plutesc d'asupra apei. Ținându-mă de barcă, ce se întâmplă decă mă părăsesc puterile?”

„Par bonheur, la pitié est quelquefois plus forte, que l'instinct”,*) dice redactorul de la „Figaro”. Cei ce se aflau acumă în siguranță, își diceau, că nu sunt în drept a lăsa pradă morții pe acest tovarăș al naufragiului și unul din ei șise lui Luiggi: „D-le! Dă-mi mâinile și eu îți dau cuvântul, că nu te voi lăsa, până sosim la mal.”—Așa a scăpat Luiggi și n'a căpătat nici măcar un guturaiú în urma acestei băi involuntare.

Vrednic de recunoscință este mecanicul Eidel, care în ultimul moment, cu pericolul vieții, s'a coborît la mașină și a deschis supapele, făcénd prin această a se evita o catastrofă și mai teribilă, ce s'ar fi produs negreșit prin esplosiunea cazanului.

Judecătorul colonial Petru Franceschetti s'a salvat fără ajutor strein. Ade-

*) Din norocire, câte odată mila e mai puternică, decât instinctul.

la Maj. Sa, ér *Piltreich* s'a dus la *Feljervaryi*.

Sâmbătă după amiazi *Khuen-Hedervary* a fost a doua-ora primit de către Maj. Sa. Nicl în această audiență nu s'a decis nimic pozitiv.

Banul a rămas și erl în Viena. Maj. Sa a plecat Sâmbătă la Schönbrunn, însă erl s'a întors în Viena pentru a încerca o soluțiune.

„*Vechii liberali*“, adecă elementele tisziste, au avut Sâmbătă o întrunire la restaurantul „Hungaria“. Scopul întrunirii a fost de a-se organiza separat, însă în cadrele partidului liberal, și de a stabili o acțiune comună. Ei au ales și un comitet executiv, care să reprezente fracțiunea acésta compusă din 160 membri (deputați) și care să lucreze în numele ei. Intre ei se află contele Ștefan Tisza și presidentul partidului liberal br. Podmaniczky, fostul ministru de comerț Hegedüs, fostul ministru Carol Hieronymi și alte somități „liberale“. La conferență au luat parte 85; alți 20 absentând din Budapesta și-au anunțat aderența și primirea rezoluțiilor, ce se vor lua. Printre aceștia e și dipotatul Șerban Niculae, Pachomie Avramescu, Petru Vuia ș. a. Conferența a fost presidată de Carol Hieronymi.

Baronul Daniel Ernő a motivat și a prezentat conferenței un proiect de rezoluțiune, în care se dice, că scopul organizării vechilor liberali este menținerea neștirbită a unității partidului, care nu recunoșce tendențe separatiste. Dēcă se va constitui un guvern pe baza acésta, problema organizației actuale e de prisos. La propunerea contelui Tisza proiectul fu primit cu adausul, de a-se menține neștirbit art. de lege XII din 1867, care să fie exclusiv punctul de razim al noului guvern.

El clar, că acțiunea acésta este îndreptată în contra fostului „partid național“ apponyist. Cu alte cuvinte, „liberalii“ lui Tisza nu vor sprijini un guvern, în care ar intra elemente apponyiste, séu care ar întreținé legătura intime cu apponyistii.

Este așa-dér ca și făcută ruptura în „marele partid“ liberal-gubernamental.

— O conferență au avut și *kossuthiștii*. Ei au decis să facă cea mai estrema opoziție ori-cărui guvern, care n'ar aduce din Viena *concesiuni* în ce privește armata.

— *Socialiștii* sunt cei mai furioși. La scirea, că Banul Khuen-Kedervary are să fie viitorul ministru-president, „socialiștii“ au decis să facă tot ce le stă în putință contra lui Hedervary. Socialiștii vęd în Banul croat un reacționar periculos. De aceea prin continue demonstrațiuni vor ei să facă imposibil un guvern-Hedervary în Ungaria.

vérat, că acesta era un escelent înotător. El a avut precauțiunea de a se desbrăca înainte de a sări în apă.

Tôte hainele și le-a aruncat, afară de o vestă, pe care a ținut-o pe corp, nu pentru un rest de eleganță, escesivă în asemenea împrejurări, ci pentru a-și pute pune în buzunar ceva bani, ca să aibă cel puțin atâta, din ce se și cumpere haine, când va ajunge la mal.

Éta câteva amănunte interesante din catastrofa de curind întâmplată.

Câte alte amănunte mult mai fiorese nu ni-ar sci povesti marea despre măcelul săvârșit de mateloți față cu nenorociții pasageri.

Din cele spuse de scufundatorul Pittorino, care a găsit la 40 metri în fundul marii vr'o 40 de cadavre, cari mai tôte purtau răni provenite din lovituri de topore, se vede, că mateloții au măcelărit numeroși pasageri, ca să pótă ei ajunge mai curind la bărcile de salvare...

— st. —

— *Partidul poporal catolic* e tot atât de nemulțumit. Prin organul său „*Alkotmány*“ spune, că precum la 1894 așa și acum, nu le trebuie un guvern constituit de Banul Khuen, care e cumnat cu Ștefan Tisza.

Situațiunea e deocl din cele mai grave. Nemulțumiri în drépta, nemulțumiri în stânga, confusie și în urmă încurcătura ca rar altă-dată, ér pe de-asupra pretensiunile șovinismului, esagerate și ridicare la potență.

Că ce va eși din tôte acestea, o să vedem în curënd.

Evenimentele din Serbia.

Sosirea noului rege.

Sâmbătă nóptea a sosit în Geneva delegațiunea de 27 a adunării naționale sêrbesci, care va invita pe noul rege Petru să vină în Belgrad și să primescă coróna de rege.

Regele va sosi Miercuri în Belgrad Pentru primirea lui se fac mari pregătiri în capitala sêrbescă. Din tôte părțile țării sosesc număróse delegațiuni, pentru a-și presenta omagiile noului rege.

Plecarea din Geneva va fi ađi, Lună, séra. Mâne sérá regele va sosi în Viena, unde va fi salutat de colonia sêrbescă din capitala austriacă și de consiliul comunal din Belgrad. Séra la 9 regele va pleca din Viena și va sosi în Belgrad la 10 óre dimineța. La gara din Belgrad îl va întâmpina guvernul provisoriu, metropolitul, episcopii și clerul, senatul, consiliul de stat, skupștina, membrii tribunalelor superioare, corpul ofițerilor și membrii reprezentanței comunale. Metropolitul va oferi regelui pâne și sare. Regele va trece în revistă compania de onóre, după care i-se vor adresa alocuțiuni din partea guvernului, senatului și orașului.

De la gară regele va merge direct la biserică, unde se va face serviciu divin. De la biserică va merge la noul palat.

Trei zile întregi vor ține serbările. În Topcider se va da o serbare populară, la care va asista și regele.

Puterile și Serbia.

O telegramă din Petersburg vestesce, că din ordinul Țarului Nicolae curtea rusescă ia doliu pe timp de 27 zile cu prilejul tragice morți a regelui Ales. și reginei Draga.

— *Rusia de alt-fel a recunoscut* alegerea lui Petru I. Fôia oficială din Belgrad a publicat un comunicat, în care se spune, că agentul diplomatic rusesc a comunicat ministrului de externe sêrbesc, că deóre-ce Țarul a recunoscut pe regele Petru, el va intra în contact cu noul guvern.

— *Anglia nu recunoșce pe noul rege.* Răspunđend la o întrebare, ministrul afacerilor externe engles lordul Lansdowne și-a exprimat gróza ce-i inspiră evenimentele din Belgrad și spuse, că până acum nu s'a făcut nicl o propunere în privința unei procederi comune a puterilor față cu noul guvern sêrbesc. În ce privește *relațiunile diplomatice*, Anglia are intenția de a nu întreținé raporturi ordinare cu nisce persoane, cari au participat la ultimele evenimente. Reprezentantul Angliei va rămâné la Belgrad numai pentru apărarea intereselor englese și pentru a urmări cu atențiune mersul evenimentelor.

O ultimă telegramă din Londra spune, că de fapt *guvernul engles a rupt contactul diplomatic cu Serbia și și-a rechemat pe reprezentantul său*, care ađi, Lună, părăsesce Belgradul. Interesele supușilor englesi le va apăra consulul engles.

— *Reprezentanții Austro-Ungariei și Rusiei* au predat alaltă-erl ministrului afacerilor externe sêrbesc Kalievici o adresă, prin care Austro-Ungaria și Rusia pretind *pedepsirea asasinilor părechii re-*

gale sêrbesci. Diarele sêrbesci resping în unanimitate acésta pretensiune.

— *Guvernul sêrbesc provisoriu*, ca să iasă din încurcătura și să ușureze poziția regelui Petru, e decis, ca încă înainte de ce acesta ar intra în Belgrad, să *amnestieze* în numele adunării naționale *pe asasinii*.

Surorile Reginei Draga.

Cu trenul care aducea deputațiunea adunării naționale sêrbesci întru întâmpinarea noului Rege Petru I, au sosit în Viena și cele trei surori ale Reginei Draga. Au călătorit într'un compartiment de clasa II. Au descins la otelul „*Oesterreichischer Hof*“.

La gară, interviewate de un diarist, dênsele au declarat, că sunt absolut lipsite de mijlóce. Nu e adevérat, că Regele Alesandru voia să proclame pe fratele lor Lunjevița de moștenitor al Tronului. Cadavrele fraților lor — au adăugat ele — au fost îngropate góle, fără cosciug.

Intr'un nou interview, acordat unui colaborator al diarului „*Neue Fr. Presse*“, ele au dat următórea relațiune asupra sinstrei noți de 28 Maii:

— Imediat după-ce ne-au fost uciși frații, s'a prezentat în casa noastră un ofițer, aducându-ne cheile de la cassa noastră de bani, găsite în buzunarul unuia dintre frați.

Ofițerul a deschis cassa de bani, i-a făcut perchisițiune, a luat câte-va mii de franci, întrebându-ne, dēcă toți banii aceia erau ai noștri.

I-am răspuns:

— Dēcă ne luați tot, ce-o să ne facem?

Ofițerul a lăsat atunci în cassă a treia parte din sumă, ér restul l'a luat.

Martí nóptea s'a făcut o altă perchisițiune, de către un funcționar, tot în scop d'a se căuta bani.

Funcționarul a amenințat pe proprietăreasa casei, cerënd să-i arate locul unde erau ascunse libretile pentru miliónele deposite la Banca de Londra. Funcționarul n'a găsit nimic.

În dimineța de după săvârșirea crimei, am vędut de la feréstră trecënd o căruță cu cadavrele fraților noștri.

Cadavrele erau cu picioarele góle, de óre-ce cismele fuseseră luate de soldați, pentru-ca vinđându-le, să pótă să bea.

Am fost oprite de a visita, înainte de plecare, mormântul surorii noastre, spunându-ni-se în mod bruscat:

— Plecați imediat!

Cum s'a format guvernul provisoriu.

„*Corespondența internațională*“ din Viena dă următóarele interesante amănunte asupra modului cum s'a format noul guvern provisoriu sêrbesc, în nóptea în care a fost masacrată familia regală.

Un ofițer urmat de patru soldați s'a dus la Ljubomir Zivcovicî prin fața casei căruia trecea regimentul 6 de infanterie, care se ducea la conac.

Când ofițerul bătù la pórta lui Zivcovicî și-i comunică cele petrecute, acesta răspunde, că este prea șiret pentru-ca să cređă în asemenea fabule. Zivcovicî credea, că era vorba să-l aresteze și nu vrea să deschidă pórta cu nicl un preț.

Tôte asigurările ofițerului, că Zivcovicî era așteptat la minister, rămaseră zadarnice. Numai după-ce unul din amicii actualului ministru îi confirmă de afară esactitatea celor întâmplate, Zivcovicî se hotărî să descue pórta.

Cu Stoian Protici, un alt membru al noului guvern, lucrurile se petrecură aproape la fel. Dênsul primi pe ofițer, însă nu vrù să cređă nimic din ce-i spunea, rugându-l să se ducă să caute miniștri în altă parte.

Avacumovicî, primul ministru, care trebuia să sosescă din Niș, fu așteptat la gară de doi ofițeri și fu condus imediat la minister într'o trăsură a curții.

Când toți miniștrii fură adunați, ofițerii, cu revolverele în mână, îi somară să semneze un ucaz, prin care singurî se numeau miniștri.

Fireșce este întrebare, dēcă povesti-rea din diarul citat, nu e făcută în mod tendențios, cu intenția d'a arăta necomplitatea actualului guvern în crimele de la conacul regal.

SCIRILE DILEI.

— 9 Iunie v.

D-I Dr. Alexandru Mocsonyi a sosit în orașul nostru, însoțit de nepotul d-sale Ionel, fiul mai mic al mult regretatului Eugeniu Mocsonyi, și de instructorul acestuia. Tînérul Ionel va depune în decursul diley de ađi esamenul de clasa a doua gimnasială, ca privatist, la gimnasiul român din localitate.

Esamenul de maturitate de la gimnasiul gr. or. român din Brașov. În diley de 19, 20 și 21 Iunie n. s'a ținut esamenul de maturitate la gimnasiul gr. or. român din Brașov sub. președința Il. Sale Dr. Ilarion Pușcariu, ca delegat archiepiscopesc, fiind de față d-l Alexie Kuncz, inspectorul pentru școlile secundare din circumscripțiunea Clușului, ca delegat al ministeriului de culte și instrucțiune publică. Acest esamen a avut următorul rezultat. Au fost declarați maturi cu distincțiune: 1) Nicolae Popovicî, și 2) Nicolae Imbróne. Cu bine 1) Arsenie Davidescu, 2) Iancu Giurgiu, 3) Valeriu Lilerat, 4) Victor Munlean, 5) Voicu Nițescu, 6) Horia Petra-Petrescu, 7) Ioan Soricu, și 8) Daniil Vasu. Treispredece au fost declarați maturi cu nota suficient, ér doi obținënd nota nesuficient din științele fizice, au fost relegați pentru sesiunea de tómnă la esamen de corigență din acest obiect.

Meeting în București. Comitetul Asociațiunei generale a studenților Universitari români a decis a organiza un mare meeting de protestare contra *crușimilor comise în Serbia* și o manifestație de recunoscință M. S. Regelui pentru că a renunțat la comanda de onóre a reg. 6 sêrb, care a fost în fruntea conspiratorilor. Se vor lansa liste de subscripție între studenți, ér numele subscriitorilor și sumele subscrise vor fi publicate și întrunirea va avé loc imediat ce suma strînsă va acoperi cheltuelile.

Regele Carol a ordonat ofițerilor de la granița română-sêrbă prin comandantul corpului I de armată de a nu mai avé nimic comun cu ofițerii sêrbi, până la noué ordine, precum și de a evita ori-ce incidente, sub aspră pedepsă.

Monument lui Cuza-vodă. D-l Stroe Belloescu, cunoscutul filantrop Bêrlădean, a luat frumoșa inițiativă de a ridica un monument lui Cuza-Vodă în satul Grivița, de lângă Bêrlad, unde pe sepele d-sale a clădit o frumoșă școlă primară și acum clădesce și o biserică. Monumentul va fi ridicat prin subscripție țărânescă, ér restul până la complectarea sumei necesare va fi subscris de d-sa.

Reprezentanța comunală a orașului Brașov este convocată în ședință pe ziua de Sâmbătă 27 Iunie a. c. la órele 9 a. m. în sala cea mare de la „*Gewerbevereinshaus*“. Adunarea va fi presidată de d-l vice-comite Dr. Frideric Jekel. La ordinea diley: *Alegerea funcționarilor comunali*.

Nouă biserică în Gherla. Poporeni din Gherla, țărani și meseriași, din agonisela lor câștigată cu sudori și-au cumpărat un loc și la primăvară vor incepe edificarea unei biserici. Diarului „*Poporul Român*“ i-se scrie în privința acésta din Gherla între altele:

„*Bunul Dumneđu, cum le-a ajutat până acuma, le va ajuta și de acum înainte și ceea-ce n'a făcut episcopia gr. cat. din Gherla în 50 de ani, va face țaria sufletescă și curagiul tradițional al Românilor sêraci și lipsiți de conducători. — Dēcă nu știu, care le e chemarea preoțescă, aceia cari ar trebui să stea în fruntea poporului român din Gherla, vor sci țărani și meseriași, atât de negligeați, că se datorință au ei ca Români, și Dumneđu le va ajuta!*“

Nouă cancelarie de avocat. D-l Dr. Aurel Grozda aduce la cunoștință publicului că și-a deschis cancelaria de avocat în *Bulenî* (Buttyin) comit. Aradului.

Belșug de doctori. Sâmbăta trecută la universitatea din Clușiu a fost mare solemnitate. Nu mai puțin de 62 tineri au fost promovați la gradul de doctori. Dintre aceștia 58 doctori în drept, 2 doctori în filosofie, 1 doctor în științele matematice și naturale, 1 în farmacie. Printre numele doctorilor în drept, publicate într'un *diar* din Clușiu, vedem și următoarele nume românești: Constatin Danciu, Paul Obădeanu și Alexandru Barbul.

Din Bulgaria. Bătrânul revoluționar de odinioară, Zankoff, fost președinte al consiliului de miniștri bulgar, și acum președinte al Sobraniei, s'a înapoiat la Sofia dintr'o lungă călătorie ce a făcut-o în Rusia. După o telegramă ce „Universul“ a primit din Sofia, prințul Ferdinand l'a primit într'o lungă audiență. Se dice că Zankoff ar fi arătat „prințului nemulțumirile pricinuite de nesuccesul misiunii lui Naciovicî la Constantinopol, și făcând aluziune la evenimentele din Belgrad, i-ar fi dat sfaturi categorice.

Tragedia din Belgrad și Sârbii din Banat. Un amic din părțile bănățene ne scrie din apropierea graniței sârbesci, unde Românii locuiesc amestecați cu Sârbii următoarele relativ la evenimentele din Belgrad:

„Sărmanul Șașa! La noi toate babele nu mai vorbesc de alta pe la colțuri, de cât de evenimentele din Serbia. Câte un cărturar le cetesce din „novele“ întâmplările, încunjurat de lumea curiosă, care — până ajunge acasă — le îmbracă într'o haină atât de fantastică, încât e mai interesant să ascuți decât să cetesești. Sârbii deja îl cântă și descântă pe stradă, cum e obiceiul lor, în legende foarte duișoare. — Pe actualul rege Petru Karageorgevicî aproape toți îl cunosc, fiind-că mai anii trecuți a petrecut pe aici ca oșpe la contele Felix Harencourt. Se vorbește chiar, că înainte de măcel cu o săptămână l'ar fi vădut pe aici și chiar un Român l'ar fi dus cu trăsura la Titel, dăr n'am putut afla nimic pozitiv. O fi și asta vr'o fantazie populară!...

Esamenul de calificare cu învățătorii din arch. gr. cat. de Alba-Iulia s'a terminat Marți în Bλαși. Au fost înscriși 63 învățători, din aceștia 1 s'a retras, 4 au cădut la scripturistica, 40 au fost calificați și 18 relegați (9 pe trei luni și 9 pe un an). E de însemnat că între cei relegați sunt mulți învățători eminenți, cari au cădut pentru că nu și-au însușit limba maghiară (!)

Kedivul Egiptului în România. A. S. Abbas Hilmi pașa, Kedivul Egiptului, a făcut drumul de la Constantinopol la Constanța pe vaporul serviciului maritim al statului român „Principesa Maria“. În tot timpul călătoriei domnitorul Egiptului a vizitat cu deamănuntul toate saloanele, eabinele și încăperile vaporului. Interesându-se în special de puterea calorică a petrolului românesc care înlocuiesc cu succes îndoit cărbunii „Cardiff“. A. S. împreună cu suita au luat masa la „table d'hôte“ împreună cu ceilalți pasageri. Ajungând la Constanța A. S. și-a exprimat comandantului vaporului perfectă sa mulțumire pentru atențiunile al căror obiect a fost. Apoi a lăudat eleganța și curățenia exemplară a vaporului. — De acum înainte, — continuă Kedivul, — voi călători numai pe această linie. Și decă este adevărat că statul român vré să prelungească linia până la Alexandria, comunică te rog guvernului, că voi da tot concursul meu ca întregul trafic de pasageri între Egipt și Europa să se facă pe linia românească!

Apel către părinți. Ni-se trimite la redacție un apel scris în nemțesce și unguresc, prin care părinții sunt avertizați să nu-și dea copiilor pe cariera tipografică, fiindcă nicăiri nu sunt atâți proletari și nicăiri nu sunt condițiunile de existență mai precare, decât pe această

carieră. În cas când părinții cu tot avertismentul acesta au de gând să-și dea copiii la tipografie, apelul îi rōgă să nu-și dea înainte de a fi absolvat cel puțin două clase secundare, altminteri nu se vor pute feri. Apelul este semnat de comitetul de 100 al tipografilor fără de lucru.

A fugit cu un vizitiu român. Poliția din Stuttgart a înscințat poliția din Budapesta, că din acel oraș a fugit o fată de 18 ani dintr'o familie forte distinsă. Fata pōrtă numele de Bessie Wallace și face parte dintr'o familie originară din Rio de Janeiro. Ea a fugit cu vizitiul tătâne-său, Ilie Ionescu, care mai înainte a fost în serviciu la un circ. Fata avea mare înclinație pentru circ și probabil va fi intrat împreună cu Ionescu la vr'un circ, ori se vor fi aflând în călătorie spre România.

Din Unghești se comunică de către autoritățile vamale, că de câte-va zile o mulțime de ofițeri ruși — peste 40 — au traversat România cu destinație pentru Bulgaria. Toate pașaportele lor sunt vizate în regulă de către consulatele române din Rusia.

Noptea sângerōsă din Belgrad.

Trimisul special din Belgrad al marelui *diar* parisian „Le Temps“ reconstituie scena omorurilor din palatul regal. Pentru a întregi cele ce le-am publicat până acum asupra acestei teribile tragedii, lăsam să urmeze următoarea descriere a marelui *diar* francez:

Conjurații aleseseră noptea de Miercuri spre Joi. Două sute și două sute cincideci de ofițeri erau amestecați în complot. Erau siguri, că regimentele se vor supune la tot. Era vorba de a pătrunde în palat, al cărui serviciu de gardă — până la căsătorie — a fost făcut de trupele ordinare. Dér de la intrarea Dragei în palat, regele formase două regimente de trupe de elită, pedestre și călări. Inutilă precauțiune!...

În sêra de Miercuri, ofițerii conspiratori așteptă ora nemerită la club sêu acasă la unii dintre ei. Ei beau. Sê bea mult. Se excită. Cântă în bătaie de joc, cântece în onōrea regelui și a reginei.

Puțin înainte de ora 2 dimineța, ofițerii s'au dus în casarmă să-și caute omeni. Locotenent-colonel Missici și majorul Luca Lazarevicî se arată cei mai hotărâți dintre toți. La ora 2, palatul regal e impresurat de regimentul 6 de infanterie, câte-va detașamente din al 7-lea și al 8-lea, ofițerii cursului superior al școlii militare și trei baterii din regimentul 4 de artilerie. Trupele sunt lăsate la ore-care distanță și patru-deci de ofițeri se presintă la unul din cele patru grilajuri ale palatului regal.

Este pōrta pe care se intră de obicei în conac când mergi prin strada Milan. Apucl pe o ulicioară printr'o mare pōrtă, lângă care stau adesea ofițerii din gardă și omenii de serviciu.

Prin prima pōrtă ofițerii conspiratori au intrat lesne; ea fusese lăsată deschisă de compliciti din regimentul de gardă. Cheia de la a doua pōrtă trebuie s'o dea al doilea adjutant al regelui, colonelul Naumovicî. Naumovicî e unul din cei doi ofițeri, pe fidelitatea cărora se basază siguranța regelui și a reginei; el a făgăduit, că va trăda. Dér când ofițerii se presintă la a doua ușă, Naumovicî nu e acolo. Fără îndoială, dōrme. Nu îl vor aștepta. Conjurații, omeni precauți, au adus cartușe cu dinamită. Ei se duc la odaia din micul corp de dinaintea clădirei. Dinamita făcu mai mult șgomot, decât trebuia. Ea avertisă pe Naumovicî, care alergă îndată. Un al doilea cartuș distruse ușa și..., ucise pe Naumovicî.

Astfel servitorul necredincios al regelui deveni prima victimă a atentatului, pe care el însuși îl pregătise.

La șgomotul detunăturii, un ofițer, căpitanul Milcovicî, ginerile primului ministru, fugi iute în marea hală, venit dintr'o odaie lungă în formă de culoar unde stau gardii. El trase cu revolverul asupra conjuraților, rănescu pe unul din ofițeri, și cade mort lovit de mai multe glōnțe.

Întreg palatul e în întunec. Explosiunile de dinamită au tăiat circuitul electric. Doi sute trei ofițeri au lumină. Alții alergă în vecinătate să-și procure. O femeie trezită din somn de un ofițer, care bătu la ușa ei, îi dete un topor și un pachet cu lumină. Conjurații se adună din nou în hală. Ei sunt hotărâți la ori-ce. Chiar de

n'ar fi hotărâți, nu mai pot da înapoi. Sângele a curs. Deja primul adjutant Lazăr Petrovicî vine spre ei deconcertat. Și, acolo sus, regele și regina, deșteptați din somn au priceput.

Conjurații cer lui Petrovicî să-i conducă spre camera regală. El parlamenteză, vrea să câștige timp. Dér ofițerii nu se lasă să fie abătuți de la planul lor. Lumina luminărilor se urcă pe scara cea mare și se răspândește în saloanele primului etaj. Topōrele, săbiile lucii scōse din tēcă, se lovesc cu șgomot de mobile prețioase. Turbarea omoritorilor, în această obscuritate spintecată de flăcări palide și tremurătoare, crește. Ofițerii își pierd capul; isbesc cu săbii și topōre și sfărâmă mobilele. Apoi, furioși ei tabărăsc pe Petrovicî, care cade, urlând de durere, pe pragul camerei regale, și regele și regina, cari au aușit detunăturile surde ale dinamitei, pași grăbiți ai ofițerilor în hală, primele focuri de revolver, gōna pe scară, copilăreșca bătălie contra fotoliurilor și a meselor, — regele și regina au putut să audă, ca ultim avertisment, țipetul de agonie al lui Petrovicî.

Ușa camerei regale a cedat sub loviturile de topor. Patul e gol, camera e golă. Un moment de grozavă neliniște pentru ucigași. Decă regele și regina putuseră să fugă? Ei caută, plimbă luminări pe sub pat, luminează ungherele sombre și sondază părății pentru a descoperi vre-un placard.

Tăcerea acestor cercetări neliniștite e întreruptă printr'un strigăt de triumf. Sub un vast tablou, în fundul camerei, în fața marelui pat, un ofițer descoperi o ușă ascunsă. E un soiu de cabinet cu armarii, destinat pentru ore-care toaletă a reginei. În colțul din stânga. Regele și Draga apar în fața omoritorilor. Ei n'au decât vestmintele de nopțe. Ușa fiind scōsă din țitini, nu-i loc de-ajuns pentru cei patru-deci de ofițeri și suverani. Șese sêu opt ofițeri ar fi de-ajuns pentru ca să sfârșească totul. Alexandru și Draga vor trăi câte-va clipe încă, deore-ce aproape toate luminările s'au stins. Acest incident le dă un minut de grație. Apoi, revolverele detună și săbiile taie în carne vie.

Sunt trei mici ferestri în camera unde muri dinastia Obrenovicilor. Draga trage stolurile și strigă: „Ajutor!“ Strigătul se pierde în tăcere; dōr o rață a dorilor dimineții pătrunde să lumineze desnodământul dramei. Regele n'a spus decât un cuvânt: — „Vroesc să mor cu Draga în brațe“. Ei cad. Sunt morți.

Prin ferestra deschisă, cele două cadavre sunt asvêrite în curtea anterioară. O parte din ofițeri alergă să deștepte — decă durmeau! — pe viitorii miniștri. Primul ministru, general Zinzar Marcovicî, ministrul de răboi general Pavlovicî, omorîți la domiciliu, au făcut locuri vacante în minister! Ministrul de interne Teodorovicî e rănit de mōrte.

Cei doi tineri frați ai reginei, Nicolae și Nicodem, conduși la divizie spre a fi executați, au cerut voie să fumeze o țigară și să se îmbrățiseze înainte de a muri; au murit frumos!...

Diua se ivesce. Corpul regelui și reginei sunt aședate într'o sală de jos. Sus, consiliul noilor miniștri e în ședință plenară. „Regele e mort... Sê vie pretendentul!“ O muzică militară la ora 6 dimineța, formeză cerc în fața conacului. Ea escuță cele mai brillante bucăți. Un *allegro*, o *mazurcă*, dau Sêrbilor tonul la deșteptarea lor din somn. Băetandrii străbat strădile anunțând „noutatea“. Afișele sunt placardate. Câte-va drapele apar la balcon. Într'un cuvânt nici un doliu; dăr veselie oficială, și (ori-ce s'aspus) veselie discretă.

Certificate de bună conduită.

Se scie, că plângerile contra exploataților jidovesci deveni din ce în ce mai generale. Față cu aceste plângeri suntem acum în poziție, de a aduce și două certificate lăudătoare pentru neamul lui Istrail. Amândouă le-am luat din fōia semită „Egyenlőség“ din Budapesta. Sunt interesante aceste certificate, prin faptul, că ele sunt liberate de persoane sus puse. Dér, étă ce dice „Egyenlőség“ în numărul de 14 Iunie:

„În comitatul Torontal a fost ales șielele acesteia viceșpan d-l August Jankó. Jidovii au trimes o deputațiune sub conducerea rabinului Moritz Rosenstein spre a saluta pe noul viceșpan. Acesta în răspunsul ce l'a dat la discursul oratorului deputațiunei „Dozsa“ Himér, a șis următoarele:

„Bucuria mea, că vă ved aici, este dublă, pentru-că jidovii din acest oraș sunt o oază în acest ținut locuit de naționalități.

„Jidovii maghiari prin patriotismul lor și prin sentimentele lor maghiare, sunt un bastion puternic al patriotismului și una din redevalele cele mai tari ale ideii de stat maghiar (A magyar zsidóság hazafiságával, magyar érzelmével egyik erős védbástyája a hazafiságnak, a magyar állameszme egyik legerősebb sánca).

Al doilea certificat de bună conduită îl vedem tot în „Egyenlőség“ și este liberat de un arhieru catolic. Étă ce dice numitul *diar*:

„Episcopul din Bestercebánya Dr. Carol Rimely, făcând visitațiunii în eparchia sa pentru conferirea tainei mirului, a sosit șeptemăna trecută la Zolyom, unde comunitatea israelită l'a salutat prin o deputațiune sub conducerea președintelui comunității, d-l „Kun“ János. Oratorul a relevat împrejurarea, că de 10 ani, de când episcopul păstorește acea eparchie, și-a dat mereu silința pentru consolidarea buneii înțelegeri între confesiuni. Episcopul a răspuns:

„Eu în activitatea mea arhipăstorască n'am cunoscut decât jidovi buni, cari prin sârguința, economia și sobrietatea lor, ocupă cu demnitate cele mai distinse poziții pe toate terenurile. Ei sunt promovătorii însufleștiți ai maghiarismului și ai cauzelor naționale. Nici nu există jidovi răi, ci numai omeni răi, cum sunt în toate confesiunile. Pe aceia să-i lăsam la o parte și să nu ne batem capul cu ei. Arēndașii mei jidovi, toți sunt omeni cinștiți și cum se cade, cu cari cu drag stau de vorbă“....

Causele cari au contribuit la nemulțumirile din Serbia.

Un frances, care avēnd afaceri comerciale în Serbia, se afla în noptea sinistră în Belgrad la Hotel de Paris, distanță de 200 metrii de conac, a fost interviewat de un colaborator al *diarului* „Figaro“, asupra impresiilor sale din acea nopțe. Detaliurile povestite de acel frances sunt identice cu cele cunoscute deja, ele par însă mai interesante prin faptul, că sunt povestite de un străin, martor ocular, care la distanță așa de mică de la teatrul sângerōs, a fost deșteptat din somn prin detunăturile de revolver și șgomotul produs de banda turmentată de beutură și de succesul obținut.

Același martor ocular avēnd prietenii printre conjurați, a aflat de la dēnșii unele detaluri asupra cauzelor nemulțămirei. Conjurațiunea s'a înjghebat înainte de asta cu doi ani și a fost pusă la cale de ofițeri tineri, cu aprobarea tacită a șefilor lor. Măcelul fusese plănuit pentru a doua zi de Rosalii, a fost amănat însă din cauză că tocmai atunci se aflau în Belgrad un număr de 3000 străini, membri ai diferitelor reuniuni de cântări, cari se adunaseră la sêrbări musicale în capita a Serbiei.

Cauza principală a nemulțumirilor, dice comerciantul frances, a fost regina Draga despre ale căror aventuri se colportau numeroșe versiuni. Regele Alexandru devenise în timpul din urmă extrem de nervos și bănuitor și comitea diferite acte nesocotite. Așa prindēnd bănuielă, că bucatarul ar avé de gând să-l otrăvescă, s'a dus însuși la bucatărie și a impușcat cu mâna proprie pe acel bucatar.

Altă dată aușind, că un funcționar s'ar fi pronunțat în mod irreverențios despre regina Draga, a dat ordin să-l aresteze. Funcționarul însă a fugit. Atunci regele a dat ordin să-i aprindă casa și numai împotrivirea formală a președintelui de consiliu a împiedecat acel „auto-da-fé“ tiranic.

ULTIME SCIRI.

Viena, 22 Iunie. Eri înainte de amieđi s'a ținut la palat un consiliu de miniștri sub președința Majestății Sale la care au luat parte miniștri comuni: Goluchowski, Kallay și Pitreich, apoi ministrul președinte Koerber, ministrul „Landwehr“-ului Wellersheimb Fejervary și Banul Khuen-Hedervary. După amieđi Banul și Fejervary au plecat la Budapesta, cel dintăiu ca să se informeze asupra situațiunei politice. Khuen-Hedervary va raporta apoi Majestății Sale. Până acum încă n'a primit însă sarcinarea de a forma cabinetul.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

» Romana «

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“, dans de colônă în 5 figuri. *Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („in loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca redeșteptării noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colônă român. În iernă anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acesta și jubileul de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adică au executat acest dans în toamă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strînsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furisat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român să poată fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăugat la finea broșurei și textul frumoșii și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printre note toate mișcările dansului după tactele muzicii. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedea jucându-se bine, exact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Iunie n. 1903

Renta ung. de aur 4%	120.55
Renta de corône ung. 4%	99.40
Impr. câil. fer. ung. în aur 3 1/2%	90.90
Impr. câil. fer. ung. în argint 4%	98.40
Oblig. câil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	92.35
Bonuri rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	198.—
Bonuri pentru reg. Tisei și Seghedin	155.50
Renta de hârtie austr.	100.30
Renta de argint austr.	100.15
Renta de aur austr.	121.05
Rente de corône austr. 4%	100.45
Bonuri din 1860.	153.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.28
Acții de-ale Băncei ung. de credit	729.59
Acții de-ale Băncei austr. de credit	660.75
Napoleondori	19.07
Mărci imperiale germane	117.30
London vista	239.47 1/2
Paris vista	95.22 1/2
Note italiene	95.15

Cursul pieței Brașov.

Din 21 Iunie n. 1903.

Banot rom. Cump.	18.94	Vënd.	18.96
Argint român.	18.80	„	18.92
Napoleond'ori.	19.04	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Rusescoi	2.53	„	2.53 1/2
Mărci germane	117.—	„	117.50
Lire turcescoi	21.50	„	21.60
Seris fonc. Albina 5%	101.—	„	101.—

ANUNCIURI

(titlu și reclam)

sunt a se adresa subscrișilor administrațiunii. În cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădământ, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

Dela „Tipografia A. Mureșianu“

din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru comandație.)

„Considerațiuni istorice asupra asociațiunii popôrelor și aplicațiunile lor la națiunea noastră“ de *Ioan Clinciu* profesor în Bucuresci. Prețul 2 cor. (+ 10 bani porto.)

„Cartea Sătenui“, romanele de *Em. Pârdeanu* cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In veltore“ romanele și impresii de *Vlăduță*, cor. 1-2 (porto 10 b.)

„Amicul tinerimei“, Anul I. fois de onoscințe folositoare de *prof. I. Moisileg* în părăși tari costă 5 cor. (por. 20 b.)

„Povestea despre prințul Ahmed al Kamel și Pribeagul îndrăgostit“ Tradusă de *Dr. T. Prețul* 60 b. (+ 6 b. porto.)

„Buchetul“, culegere de cântări bătrânescoi și naționale de *I. Pop Reteganul*. Prețul 50 b. (cu porto 56 b.)

„Logodnica contelui Stuart“, povestire din viața Românilor bihoreni, de *L. Rudow-Suciu*. 148 pag. 8°. Prețul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

„125 chivitură de cari strigă feciorii în joc“, de *I. P. Reteganul*. Pr. 24 b. cu porto 30 b.

„Nopti de érnă“, romanele pentru popor, de *George Simu*. Conține romanele cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

„Opșaguri“, cât cioplite, cât pilite și la lume împărțite, de *I. P. Reteganul*. Vre-o 60 de poesii glumețe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

„Schite din Italia“ de *Teodor Bulc*. Prețul 2 cor. (+ 20 b. porto.)

„Amintiri din Grecia“ de *Teodor Bulc*; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto.)

„Poesii populare“ despre *Avram Ianou* adunate și publicate de *Simeon Fl. Marian*. Prețul 1 cor. (+ 10 b. porto.)

„Musa Someșană“, poesii populare din jurul Năsăudului, culese de *Iuliu Bogarnu*. Prețul 50 b. (cu posta 56 b.)

„Teoria dramei“ cu un tratat introductiv despre frumos și artă de *prof. Dr. Iosif Blaga*. Prețul corône 3.60 (plus 30 b. porto.)

„Dracu“, romanele de *V. R. Iulicescu*. Are tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 20 baani (cu porto 25 baani.)

„Țigani“, schiță istorică, de *I. P. Reteganul*. Prețul 1 cor. (+10 baani porto.)

„Cuvinte de aur sau învățături înțelepte“ date de un părinte fiului său. Din operele lui *I. H. Campe*, tradus în limba română de *Ioan Sonea* preot gr. cat. în Seplai. Cu permisiunea prea Venerabilului Ordinariat 1 cor. 60 b. plus 10 b. porto.

„Escursiuni pe munții Țerei Bârsei și ai Făgărașului din punctul „La om“ de pe „Buceci“ până dincolo de „Negoiul“. Descrieri, întregite cu schițe istorice despre Castelele și țera Făgărașului de *I. Turcu*, pronotat pensionat al comitetului Făgăraș. Prețul 2 lei plus 10 b. porto.

„Cartea ilustrată pentru copii și copile“ de *George Simu*. Acestă broșură conține poesii istorice și morale spre excitarea gustului de cetit la copii. Prețul 50 baani (+ 56 b. porto.)

„Trandafiri și Viorele“. Poesii populare culese și ordinate de *Ioan Pop Reteganul*. Ediț. III. Prețul redus 60 baani (+ 10 b. p.)

„Versuri de dor“, adunate din poesii române de *A. Prețul* 50 baani (+ 5 b. porto.)

„Doi prinși în cursă“, comedie într'un act de *A. Kellner* localisată de *I. Em. Bobancu*. Prețul 24 baani (+ 3 b. porto.)

„Dr. Iosif Frapporti“ prelucrată de *Ioan Papiu*. Prețul 60 baani plus 10 baani porto.

„Dialogul Țiganului cu Sân-Petru la porța raiului său glume și petrecere de ajuns. Manual lucrat după biblia țigănească de *Aron Boca Velchereanu* 50 baani plus 5 b. porto.

„Din trecutul Silvaniei“. Legendă de *Victor Russu* 2 cor. plus 10 b. porto.

„Dinu Miliian roman“. Nenuica sfânt. de *Const. Mille*. Prețul 2 cor. plus 10 baani porto.

„Feciorul Popei“. Facerea Joiței. O dragoste a veacului. *Rochia Catiței. Amedeo Madini*. Din viața tristă După natură. Baccalaureatul, de *Const. Mille*. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„Proba de foc“ comedie într'un act după *A. Cotzabue*, localisată de *Irina Sonea* n. *Bogdan* 30 b. plus 10 b. porto.

„Buna chiverniseliă“, carte pentru toți întocmită după ideile lui *Sam. Smiles* de *Theodor V. Păcășianu*. 40 baani plus 5 b. porto.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 19 Iunie 1903.

Măsura sau greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fl.
1 H. L.	Grâu cel mai frumos	13	20
„	Grâu mijlociu	13	—
„	Grâu mai slab	12	60
„	Grâu amestecat	9	20
„	Săcară frumoasă	8	—
„	Săcară mijlocie	7	80
„	Orz frumos	7	—
„	Orz mijlociu	6	90
„	Ovăș frumos	5	20
„	Ovăș mijlociu	5	—
„	Cucuruz	9	40
„	Mălaiu (meiū)	8	—
„	Mazăre	16	—
„	Linte	16	—
„	Fasole	14	—
„	Sămēnță de in	16	—
„	Sămēnță de cânepă	7	20
„	Cartofi	2	—
„	Măzărice	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	96
„	Carne de porc	1	12
„	Carne de oerbec	—	72
100 kil.	Său de vită prôspēt	40	—
„	Său de vită topit	62	—

Têrgul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 16 Iunie n. de 45,615 capete, la 17 Iunie au intrat 1752 capete și au eșit 511 capete, rămânând la 18 Iunie n. un număr de 46,956 capete.

Se notază marfa ungrăescă: veche grea dela 110—112 fil. tînără grea dela 118—120 fil., de mijloc dela 119—120 fil. — Sêrbescă: grea 117—120 fil., de mijloc 117—120 fil., ușoră 115—117 fil. kilogramul

Frumos ca o Icoănă

este un Teint delicat alb și fin, și o față fără pistrui și pete. Spre a obține acesta să se spele în fie-care și cu **SAPUNUL**

„Lilienmilchseife a lui Bergmann“

(Marca: 2 mineri.)

dela *Bergmann & Co.* în *Dresden* și *Teutschen a/E.*

Se capătă bucată cu 80 baani, la *Teusch & Tartler* și la farmacia lui *Roth* în Brașov.

(930)

11—50

Concurs.

La spitalul civil orășenesc inventat cu caracter de publicitate este de ocupat postul de controlor împreunat cu un salariu anual de 1000 cor., relat. de cuartir 400 cor. și 5 adause de coincidenale à 100 cor.

Concurenții la acest post au a documenta, că posed limbile germană, maghiară și română și că știu contabilitatea, precum și că sunt în stare a depune o cautiune de serviciu de mărimea salariului său de pe un an.

Petițiunile timbrate în regulă sunt a-se înainta acestui oficiu până la 13 Iulie a. c. 12 ore din zi.

Ocuparea acestui post se face de astă dată numai pe un an de probă.

Brassó, 13 Iunie 1903.

1—2.(1013)

Magistratul orășenesc.

Pentru

Sesonul de vară

în Scheiu, șirul spitalului nr. 10, său strada Căterinei nr. 2, (lângă școlele române), într'un loc foarte frumos și sănătos, cu grădină mare, bine arangiată, cu foioșore și vedere frumoasă, în fața sôrelui, este o locuință constatătoare din 3 camere frumos mobilate, cu entrê separat, bucătărie, apeduct etc. Se pot închiria imediat pentru sesonul de vară.

Informații se pot lua tot acolo înderēt în curte, spre grădină.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provăduț cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putē esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couvercle, în toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.